

La il·lusió de tots els dies

Al Marroc milers de ciutadans veuen diàriament la TVE com la finestra que els permet tenir la il·lusió d'arribar a Europa per treballar. A Mallorca, cada vegada més immigrants intenten realitzar el seu somni. EL TEMPS ha conviscut amb alguns d'ells.

Ayad M. viu i treballa a Porreres. Els magribins que, com ell, poden tenir tots els papers en regla no són ni de bon tros la majoria.

Les sol·licituds de permisos de treball presentades per ciutadans de països de fora de la Unió Europea a Balears ha estat l'any passat tres vegades superior al nombre que es poden donar, segons xifres oficials. Aquest fet, que no es produeix per primera vegada, indica una cosa clara: que el sistema de quotes del Ministeri de l'Interior serveix per limitar la immigració legal d'una manera eficaç, però és evident que no arriba al fons del problema, ja que encara queda un nombre molt important d'immigrants que no poden legalitzar la seva situació, i l'arribada de nous continua.

L'ambaixador espanyol al Marroc, el diplomàtic mallorquí Jordi Dezcallar, diu que els marroquins somnien amb poder compartir el nostre nivell de vida i es mereixen tot el nostre respecte. Però quins són els somnis dels immigrants que viuen a Mallorca? Se senten respectats? Què esperen de Mallorca i quins plans de futur tenen?

Els marroquins. Quan se'ls demana, diuen que són molt pocs els qui tornen cap al Marroc de joves, encara que entre els que se'n tornen, bona part ho fan molt decebutos. A sa Pobla, al mig de Mallorca, hi ha una de les comunitats més grans de marroquins de l'illa, que arriba al miler d'individus. La majoria dels homes treballen a l'agricultura, per sous que volten les 800 pessetes l'hora. La presència social és tan important, en termes relatius i absoluts, que sa Pobla serà el primer poble de Mallorca que tindrà

mesquita, la segona de l'illa, després de la de Palma. La mesquita sorgeix de la iniciativa de Bagdad Bouallal, que habitualment treballa prop de Girona, però que amb el seu germà Annouhi, que resideix a sa Pobla, ha organitzat una col·lecta per comprar el local on situaran la mesquita. Aquesta és una

BEN VICKERS

de les famílies que tenen més clar que han vingut per quedar-se. Tenen una tenda de productes marroquins, a sa Pobla, que han convertit en un punt de trobada per a la comunitat marroquina local. El germà major, Bagdad, ha demanat el reagrupament familiar. "Aquesta —diu— és una passa decisiva: un dels problemes amb què ens trobam els qui tenim o volem dur la família aquí és que els nostres fills perdran la religió i la nostra cultura. Amb la mesquita podrem enviar els fills a classe d'àrab i de religió quan acabin l'escola".

Bagdad és al país des de fa gairebé tres anys. La seva dona i el seu fill de set mesos esperen a Nadir, al Marroc, el permís per traslladar-se a Mallorca. Esperen aconseguir-lo enguany. El seu somni és poder viure tranquil amb la seva família, ja que considera que es viu molt millor aquí que allà, al seu país. L'esposa de Bagdad parla àrab i un poc de francès, però això no li representarà gran problema, diu el marit, que assegura que es podrà entendre amb la gent amb facilitat i que aprendrà el que calgui.

Una de les coses que més clares té Bagdad és que si ve la seva família, ell ha de guanyar a bastament per a tots. Aquest és un dels reptes que molts immigrants no poden superar: "jo no vull que la meva dona faci feina mai. Per a nosaltres no està bé que una dona treballi fora de casa. Si ho penses, tots els problemes que tenen els matrimonis d'aquí, o gairebé tots, vénen del fet que les dones treballen en algun lloc on hi ha altres homes...". Si la dona no treballa, explica, no fan falta guarderies, ja que les dones es dediquen als fills. El pare de Bagdad va fer feina molts anys a Espanya i ara, ja jubilat, ha tornat al Marroc, a pesar dels intents dels fills per convèncer-lo perquè es quedàs. El retorn, encara que entre els joves no es dona tant, és molt habitual entre els més majors.

No a tots els immigrants els va tan bé com a Bagdad. Prop de Lluçmajor hi ha una finca agrícola on treballen quatre marroquins de Nadir —com gairebé tots els que

fan feina a Mallorca—: viuen a la mateixa finca, en una barraca afeïda a la païssa. Hi ha una gelera antiga, un fogó davant la finestra que no té vidres, i una pica per escurar. Un sofà folrat d'*escai* i uns matalassos a terra completen el mobiliari. Ells treballen encara per menys doblers que els seus coneguts de sa Pobla, ja que amb prou feines arriben a les 500 pessetes per hora. A més, es queixen que el propietari els segueix constantment per comprovar que fan feina. Un d'ells ja ha decidit que li agradaria tornar-se'n cap a casa. L'únic que parla castellà —fotos no en volen, perquè tenen por de perdre la feina— explica que "si guanyam la Primitiva o la loteria, podem tornar a casa, però si no, treballant així, mai no podrem estalviar res..."

Aquest grup de Lluçmajor coneix els de sa Pobla perquè, de fet, gairebé tots els magribins de Mallorca es coneixen més o menys.

La ruta de visites a diferents indrets de Mallorca es converteix en un servei de transport de gent i paquets entre un lloc i un altre. Així coneixem Ayad, que viu i treballa a Porreres, on té un pis llogat i fa feina en una fàbrica de material de construcció. Té tots els papers en ordre i no posa cap entrebanc a ser fotografiat. El seu castellà és quasi perfecte. "Saber l'idioma és només qüestió de posar-s'hi una mica. Jo he agafat un quadern, he anat apuntant coses i estudiant-les quan tenc temps". L'escriptura li resulta una mica més difícil, ja que té menys temps per practicar. Està content amb el que ha trobat. Com que no té cap dona al Marroc, pensa quedar-se aquí i guanyar-se la vida amb les feines que pugui trobar.

Entre els immigrants hi ha, com es veu, de tot. Per facilitar-los els complexos processos burocràtics i per donar-los assessorament legal, han nascut diverses associacions. Solen ser per nacionalitats, encara que recentment s'han federat. Una de les moltes existents, és la que s'ocupa dels senegalesos, una nacionalitat que també comença a deixar-se notar a Mallorca.

Madior i Sergio són senegalesos. Com la majoria dels seus compatriotes a Mallorca —centenars, en-

BEN VICKERS

cara que no se'n sap el nombre exacte— es dediquen a la venda ambulant. Expliquen que treballen d'autònoms i que normalment primer compren la mercaderia que venen després. El material prové d'uns pocs magatzems, alguns a Mallorca i d'altres a Barcelona. Madior és casat. La seva dona i els fills viuen a Senegal, on es poden permetre una vida raonablement còmoda gràcies als doblers que els pot enviar. Els visita un o dos cops l'any i sap que mai no els podrà dur cap aquí perquè, explica, el sou no li permetria mantenir-los: necessitaria una casa més gran i mobles, i doblers pels aliments tan cars... Estan condemnats a viure separats, perquè així poden menjar un nivell de vida millor.

BEN VICKERS

La federació de les associacions d'immigrants, de tant en tant, els organitza excursions a diferents indrets de l'illa que no coneixerien mai si no fos així, perquè entre la quantitat d'hores de feina i la dèria d'estalviar tot el que poden, res no queda per a luxes com les visites a la serra de Tramuntana —la darrera que s'ha fet—, l'excursió tan habitual dels milions de turistes que arriben a l'illa cada any.

L'ambaixador Dezcallar explicava recentment que a tot l'estat hi ha actualment 100.000 marroquins, "molt poc —deia— si ho comparem amb els 500.000 de Bèlgica o els 5 milions de kurds d'Alemanya", i es mostrava convençut que si no hi ha inversions en el nord d'Àfrica que puguin aturar aquest procés, continuarà creixent el nombre de persones que veuen en el nord l'única possibilitat.

Al Marroc hi ha tres milions de ciutadans que parlen bé el castellà, i prop de 2 milions més que l'entenen. El seu somni, que almenys al nord del país poden veure diàriament perquè capten TVE, és poder guanyar-se la vida a Europa. El fet que un dels marroquins que tornava cap a Nadir comentàs entre rialles de desesperació que ja no pensava que mai li tocàs la loteria, diu molt de la cruel realitat que troben, quan el somni ja s'ha esvaït. El somni de TVE que els anuncia "la il·lusió de tots els dies".

A l'esquerra, Madior; a la dreta, Sergio, senegalesos que fan venda ambulant.

Madior té 6 fills que no pot portar perquè no en té prou amb el que guanya per mantenir-los.

Botiga d'alimentació d'Annouhi Mohamed, a sa Pobla. Aquest poble mallorquí té una colònia estable d'uns mil marroquins, que treballen majoritàriament a l'agricultura.

Ben Vickers